

Apropem els dos cicles d'infantil. Visites a escoles 0-3/3-6

Codi Act.: 5000190019

Del 2/3/2013 al 16/3/2013

Centres visitats: EB Baldufa (Girona), ESC Balandrau (Girona), EB Cau de les Goges (Sant Julià de Ramis), ESC Castellum (Sant Julià de Ramis)

Resum de la sessió de debat

(16/3/2013)

Què en destaquem dels centres visitats i per què?

La implicació i la il·lusió dels equips educatius, les reflexions profundes que fan visible un projecte d'escola compartit, d'hores de treball que tenen un "efecte" en el centre que fan de l'escola un lloc per aprendre, no només per "ser-hi".

La continuïtat teòrica i pràctica de l'etapa 0-6, d'establir ponts entre els dos cicles. Es perceben metodologies similars, de concepte d'infant, de relació pròxima i projectes conjunts amb les famílies. El respecte pel procés evolutiu de l'infant.

Aspecte acollidor i familiar dels centres, la importància de l'estètica (els colors neutres), la bona tria de materials, la sensació d'amplitud i lluminositat dels espais, els ambients no gaire carregats, la cura pels petits detalls ... tot i tenir en compte que dues de les escoles es troben en barracons. Espais ben aprofitats, com els passadissos. El pati com a un espai més d'aprenentatge.

Activitats, moltes d'elles amb infants d'edats diferents, que potencien la manipulació, l'experimentació i descoberta, relacionades amb l'entorn i amb una organització dels espais i materials molt pensada (taules d'experimentació, tarimes, materials reciclats, reutilitzables, oberts, senzills, reals, que conviden a l treball cooperatiu, ...)

Què ens ha aportat conèixer centres de l'altre cicle d'infantil?

Ens ha aportat enriquiment i afirmació de la continuïtat del 0-6, arguments per creure que és possible i adonar-nos que els dos cicles formen una sola etapa.

La reflexió i pensament de plantejar-nos com fem el pas d'un cicle a un altre. Fermera per prendre idees i fer propostes que ens permetin relacionar-nos entre ambdós cicles (festes, trobades, formacions pedagògiques, intercanvis, visites, etc.) i que es poden estendre a la resta de cicles.

Conèixer de primera mà centres que potser ja havíem sentit a parlar i que ha estat un autèntic plaer de conèixer.

La conveniència de reflexionar a 3-6 sobre aspectes més consolidats a 0-3 com: l'organització de grups d'infants de diferents edats, l'acollida dels infants, famílies i educadors, la participació de les famílies, la flexibilitat horària (més adaptada a les necessitats dels infants).

Què ens emportem?

Ens agrada veure canvis respecte a metodologies, materials, activitats, etc.. Canvis que són funcionals i que tenen a veure amb el concepte d'infant, de la visió del joc i el respecte pels seus interessos, capacitats i la voluntat de preservar les seves llibertats.

Ens emportem un concepte d'escola amb un projecte comú.

Ens emportem la confiança en la participació de les famílies, en la manera de compartir i fer escola.

Ens emportem l'organització acurada dels espais, materials, tasques i rols a desenvolupar (dins i fora de l'escola).

Ens emportem el concepte clar i ben argumentat del pati com a espai generador d'aprenentatges, el concepte vivencial del pati i la seva connexió amb la feina de l'escola. Un espai que propicia relacions amb infants de totes les etapes.

Ens emportem la impressió que la continuïtat del treball a 0-6 és possible.

ESPais

Grup de debat coordinat per: Fàtima Dalmau i Núria Ventura

Què i quins en destaquem i per què?

•ESC Balandrau

Espais acollidors i bonics, ben aprofitats, amb el material just i ben ordenat.

El pati com a un espai més d'aprenentatge.

En destaquem: la biblioteca, l'aula Montessori i els passadissos.

•EB Baldufa

Escola gran i alhora molt acollidora, amb cura per l'estètica i els petits detalls.

En destaquem: l'entrada a l'escola per la seva calidesa.

•EB Cau de les Goges

En destaquem una frase expressada per les educadores: "No cal tenir un gran edifici per tenir una gran llar"

Gust per l'estètica amb espais nets, molta llum, ordre,...

En destaquem: el pati, pel seu equipament amb materials senzills que creen petits grans espais.

•ESC Castellum

El projecte de pati ha estat molt ben valorat. Sorgeixen reflexions sobre aspectes legals: barreja de por i emoció per engegar un projecte així. La implicació dels pares com aspecte clau per vèncer barreres.

En destaquem: el pati, com un gran projecte compartit i amb la participació dels nens i nenes, famílies i equip de mestres.

Quin concepte d'infant visualitzem?

Un infant que pot desenvolupar i desplegar la seva autonomia al qual se li respecta un temps per triar, pensar, provar, equivocar-se i actuar segons les seves necessitats i interessos.

Un infant creatiu que té possibilitat de contactar i experimentar amb materials i espais no estructurats que li permeten actuar, crear, transformar amb iniciativa pròpia.

Un infant capaç, potent, feliç, protagonista...

Quin paper creiem que té la mestra/equip de mestres?

Un equip cohesionat, que segueix una mateixa línia, que creu en el projecte, cooperatiu, que suma les capacitats i potencials dels diferents membres.

Un equip tolerant, amb un equip directiu contenidor, que recull, observa i dóna sentit a les diferents propostes.

Una mestra que acompanya l'infant, medidora, dinamitzadora, que promou i provoca l'aprenentatge, el sorgiment d'inquietuds i curiositats. Percebem el sentiment de pertinença a una mateixa comunitat, que els nens i nenes "són de tothom", en contra de grups "tancats" en la seva aula i amb la seva tutora.

Quin paper percebem que hi juga la família?

La família se sent acollida perquè l'equip li dóna importància. Hi ha una confiança recíproca, no es concep una actitud fiscalitzadora per cap de les bandes.

L'escola no dirigeix sinó que acompanya.

La participació de les famílies no es limita a l'ajuda material i de recursos, va més enllà, està integrada i implicada en el projecte d'escola.

MATERIALS

Grup de debat coordinat per: Mercè Mateu, Nora Reixach i Eva Alarcón

Què i quins en destaquem i per què?

Els materials que es presenten estan ben pensats i són fruit d'una reflexió prèvia.

Respecten el nivell evolutiu de l'infant.

Materials reciclables, reutilitzables, multifuncionals i poc específics que potencien l'experimentació i manipulació.

Quin concepte d'infant visualitzem?

L'infant aprèn amb interacció envers els altres companys i companyes, l'adult, l'entorn i els materials.

L'infant és autònom, lliure, actiu.

"L'infant no és un got per omplir, sinó una llavor per regar"

Quin paper creiem que té la mestra/equip de mestres?

Preparen un escenari per aprendre, fan de guia, acompanyants i observadors.

Importància d'una plantilla estable i amb un projecte en comú.

Quin paper percebem que hi juga la família?

Forma part del projecte d'escola. Escola i família són un pac.

La seva participació és molt rellevant.

Necessitat d'aprendre d'ella, ens aporten molta informació.

Què en destaquem i per què?

Els patis que hem vist no són estàndards. Estan molt pensats per als infants, pels seus interessos, per les seves possibilitats... són patis amb personalitat.

La implicació de les famílies en el disseny i organització dels patis.

L'estima que es genera per l'espai del pati, creat pensat i compartit per totes les parts implicades: infants, equip educatiu i famílies.

En destacaríem l'ús de determinats materials: els tubs, la cabanya.... són propostes senzilles i molt riques per a experimentar.

Valorem molt, la reflexió crítica que es traspua sobre el comerç i el consum de determinats materials i mobiliari del pati. Subratllem la incertesa sobre quina actitud prendre respecte a la seguretat dels materials i la seva homologació.

Uns patis que despertem moltes potencialitats respecte al nostre concepte d'infant i als seus propis processos d'aprenentatge i de joc.

Un concepte de pati, que té molt a veure amb el concepte d'escola: el pati esdevé un reflex i una imatge de com es treballa i s'entén la nostra tasca educativa.

Quin concepte d'infant visualitzem?

En aquests patis que hem visitat es fa visible un concepte d'infant capaç i lliure. Un infant que aprèn a totes hores i a tots els espais (interiors i exteriors).

Hem fet una reflexió molt positiva de tots els elements organitzatius del pati: tot té un perquè i una funció. Són patis que tenen molt present als infants i generen múltiples possibilitats d'acció... També hem reconegut la idoneïtat dels centres d'educació infantil petits, que tenen més possibilitats de no dividir (entre espais de grans i petits) amb tanques i horaris que separen. Uns patis que faciliten la interacció lliure i l'enriquiment de valors cooperatius i aspectes de convivència en grups de diferents edats.

En definitiva, un concepte de pati que posa en pràctica el concepte d'infant. Un pati que forma part de l'escola i que no està lluny de la manera de treballar l'escola.

Quin paper creiem que té la mestra/equip de mestres?

El paper de l'educador/a o del mestre/a té molt present l'observació i l'acompanyament... El rol potser és més distant i de vegades, costa trobar un equilibri.... La visió del temps de pati com un temps de joc lliure on l'educador/a o el mestre/a no vigila sinó que està atenta i facilita el joc lliure dels infants.

També hem parlat d'aspectes que condicionen el rol de l'educand: l'organització pròpia del centre (els torns), el temps assignat (mitja hora, quaranta minuts, etc.), el concepte de temps de treball de l'administració educativa (temps no reconegut per a substituïts), etc.

Algunes preguntes que ens fem: Fem ús de l'actitud observadora? Dialoguem entre nosaltres? Passegem, juguem, intervenim o només vigilem?

Quin paper percebem que hi juga la família?

Sense les famílies no serien possibles aquests patis (amb les seves propostes, aportacions, idees, etc.). Si volem que es cregui en el nostre projecte educatiu cal que atorguem a les famílies la confiança, el temps i l'oportunitat per a reflexionar-hi.

Les famílies inicialment es preocupen molt pels aspectes de seguretat però està clar que si hi participen no creen tantes resistències i guanyem implicació.

ACTIVITATS

Grup de debat coordinat per: Rosa Guàrdia, Virtu Ropero i Àlicia Vilarnau

Què i quines en destaquem i per què?

Les activitats tenen una continuïtat amb tota l'etapa d'infantil. Moltes d'elles es realitzen en grups amb infants de diferents edats.

Treball per projectes relacionats amb l'entorn immediat que impliquen a les famílies i tenen en compte els interessos de la comunitat.

Activitats específiques en espais ben pensats i organitzats: ambients, tallers,... amb materials i suports adequats com taules d'experimentació, tarimes per fer i deixar les construccions, ...

Quines en destaquem:

- El projecte de les bosses tafaneres
- Projectes d'aula (taula de sorra, fang, caixa de llum...)
- Gos de peluix (com a mascota) a totes les aules del mateix centre
- Reunions-assemblees de tots els infants de l'escola en ocasions concretes
- El túnel sensorial de les escoles bressol
- Treball de l'hort amb la col·laboració de nois i noies de secundària
- Les activitats i propostes de pati
- Tallers d'expressió, experimentació i Montessori
- Racó de cura personal
- Activitats d'autonomia personal amb estris reals com gots de vidre, gerra d'aigua ...
- Sortides setmanals al voltant de l'escola
- Participació de les famílies en les activitats
- Activitats de construccions sobre tarimes (on poder-les deixar sense recollir-les)
- Activitats lliures amb materials diferents.
- Carpeta de records de l'estiu (que els nens i nenes omplen), pot per omplir o bé llibreta viatgera (vincle família-escola).
- Foto i adjectiu qualificatiu que les famílies aporten durant el període de preinscripcions i que a la reunió d'inici de curs visualitzen en un powerpoint.
- Pals amb missatge. On les famílies escriuen un missatge, durant la reunió del curs, i que regalaran als nens/es; l'endemà ho troben a l'aula i poden llegir-ho.
- Activitats amb diferent tipologia de materials a l'abast, sobretot natural.
- Treball per aules temàtiques (experimentació, joc simbòlic...) on cada nen i nena pot anar (es segueix una rotació).
- Tió conjunt. Un detall per a cada aula, que les famílies, en col·laboració amb la mestra, preparen, com ara un conte.

Quin concepte d'infant visualitzem?

En aquestes activitats s'endevina un infant actiu, capaç, motivat, alegre i feliç, en qui es confia i que segueix uns límits consensuats, negociats i compartits.

Un infant que frueix i fa un aprenentatge significatiu seguint el seu ritme a partir de diferents jocs, materials, activitats i espais. Un infant que viu i conviu.

Quin paper creiem que té la mestra/equip de mestres?

La mestra comparteix un treball en equip, s'implica, guia, proposa, orienta en allò que el nen necessita.

La mestra acompanya, però no dóna la solució, espera que els infants la trobin. Té confiança vers les capacitats del nen/a. En les activitats i propostes té molt en compte els interessos dels infants.

Hi ha una reflexió, una posta en comú de tot l'equip sobre tot allò que es fa i com es fa. Prepara amb cura uns espais i unes activitats adients pel desenvolupament integral de l'infant.

Considerem important i clau l'estabilitat de l'equip de mestres, anar-hi tots a l'una amb una línia coherent amb projectes clars i consensuats.

Tot i que implica molta feina al darrere aquesta manera de fer fa que el nen/a i l'educador/a frueixin en tot el procés i això és molt gratificant.

Quin paper percebem que hi juga la família?

La família s'implica, participa.

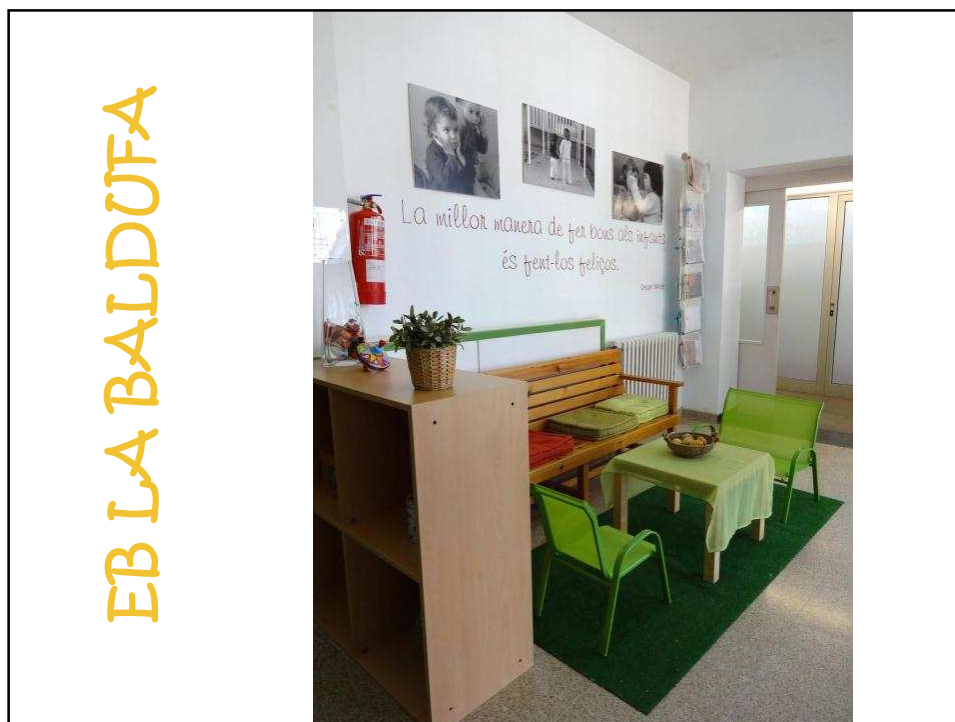
Aquesta participació en les activitats i projectes de l'escola depèn molt del docent i/o equip de mestres.

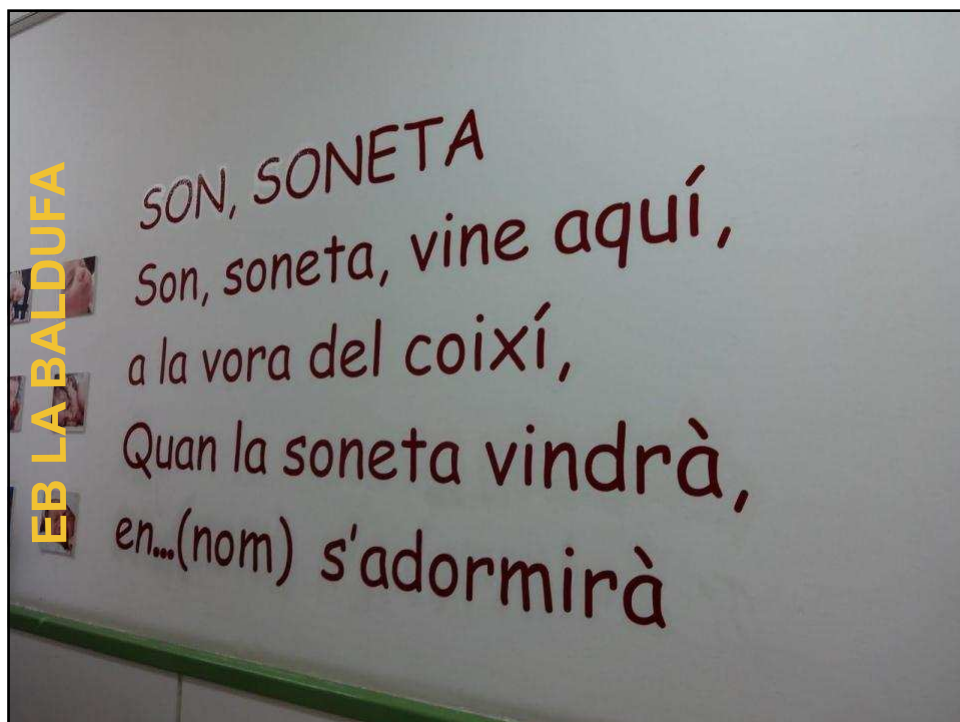
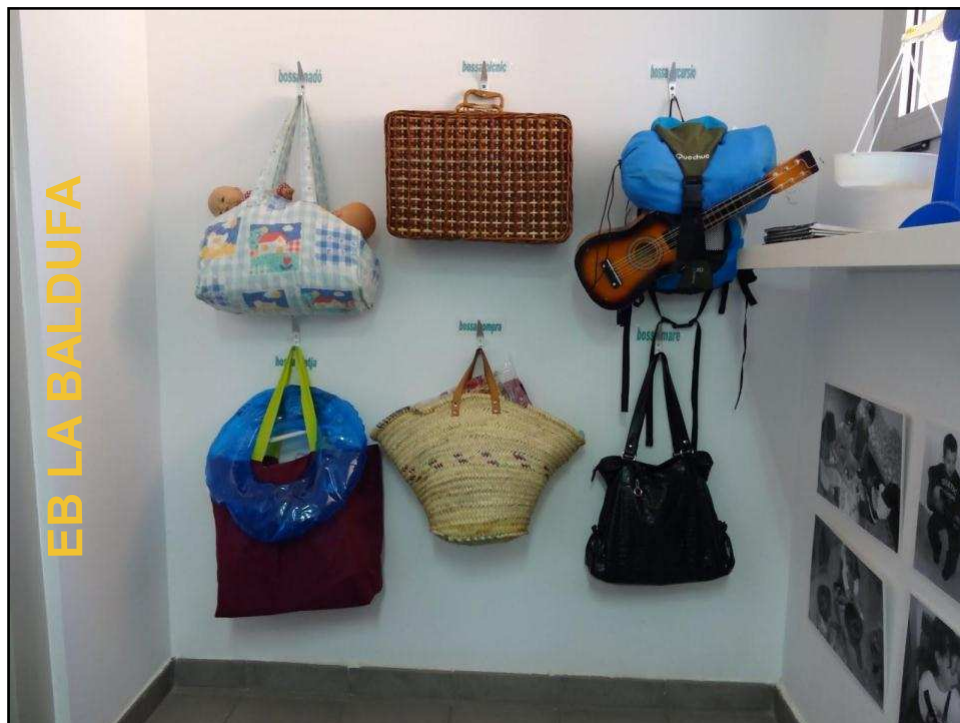
A nivell dels nens és molt gratificant veure la implicació i participació dels pares.

Projectes que impliquen a l'AFA, infants i equip de mestres.

Es valora positivament la proposta d'entrades relaxades.

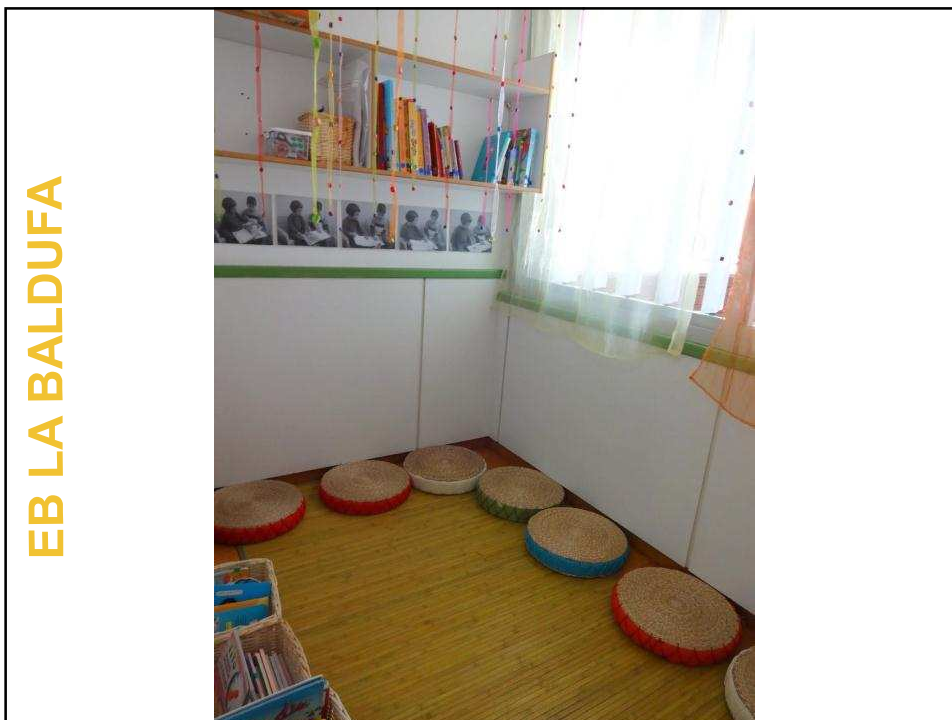
Les famílies senten l'escola seva, amb la seva participació els nens i nenes guanyen noves i diverses aportacions.

EB LA BALDUFA

EB LA BALDUFA

